

სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის 2020 წლის პროგრამა

მუხლი 1. შესავალი

1. სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის 2020 წლის პროგრამა (შემდგომში - პროგრამა) შემუშავებულია სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად და წარმოადგენს ბიზნესოპერატორთა მიმართ სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის განხორციელების 2020 წლის სამოქმედო გეგმას.

2. პროგრამით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელება ხელს შეუწყობს: მოსახლეობის ჯანმრთელობის/სიცოცხლისა და მომხმარებელთა ინტერესების დაცვას, შიდა ბაზრის ეფექტიან ფუნქციონირებას, საექსპორტო პოტენციალის გაზრდას.

მუხლი 2. პროგრამის განხორციელების საფუძვლები

პროგრამის განხორციელების სამართლებრივი საფუძვლებია: სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსი, „სურსათად/ცხოველის საკვებად განკუთვნილი გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმებისა და მათგან წარმოებული გენმოდიფიცირებული პროდუქტის ეტიკეტირების შესახებ“ საქართველოს კანონი, „ტექნიკური რეგლამენტების - „სურსათის/ცხოველის საკვების ჰიგიენის ზოგადი წესისა“ და „სურსათის/ცხოველის საკვების ჰიგიენის გამარტივებული წესის“ დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 25 ივნისის №173 დადგენილება, „ცხოველური წარმოშობის სურსათის სახელმწიფო კონტროლის განხორციელების სპეციალური წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 12 თებერვლის №55 დადგენილება, „ბიზნესოპერატორის აღიარების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 26 დეკემბრის №722 დადგენილება, „ცხოველური წარმოშობის სურსათის ჰიგიენის სპეციალური წესის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 7 მარტის №90 დადგენილება, „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის განხორციელების წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 16 ოქტომბრის №533 დადგენილება, „სურსათის მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 10 ნოემბრის №581 დადგენილება, „სურსათში ზოგიერთი დამაბინძურებლის (კონტამინანტის) მაქსიმალურად დასაშვები ზღვრის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 9 ნოემბრის №567 დადგენილება, „ტექნიკური რეგლამენტის - ცოცხალ ცხოველებსა და ცხოველური წარმოშობის სურსათში ზოგიერთი ნივთიერებისა (სუბსტანციის) და მათი ნარჩენების მონიტორინგის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 18 იანვრის №22 დადგენილება, „ფარმაკოლოგიურად აქტიური ნივთიერებების, მათი კლასიფიკაციისა და ცხოველური წარმოშობის სურსათში ნარჩენების მაქსიმალური ზღვრის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 18 დეკემბრის №639 დადგენილება, „ტექნიკური რეგლამენტის - საქონლის ხორცისა და საქონლის ხორცის პროდუქტების ეტიკეტირების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 9 მარტის №118 დადგენილება, „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და

მცენარეთა დაცვის სფეროებში მიკვლევადობის ზოგადი პრინციპების და მოთხოვნების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 10 ნოემბრის №577 დადგენილება, „ტექნიკური რეგლამენტის - აგრარულ ბაზრებზე/ბაზრობებზე სურსათისა და ცხოველის რეალიზაციის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №417 დადგენილება, „სურსათში ტრანსცხიმის ნორმის განსაზღვრის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 13 ივნისის №262 დადგენილება, „საქართველოში გამოსაყენებლად ნებადართული პესტიციდების სახელმწიფო კატალოგის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2013 წლის 29 ოქტომბრის №2-235 ბრძანება, „სასურსათო ნედლეულისა და კვების პროდუქტების ხარისხისა და უსაფრთხოების სანიტარიული წესები და ნორმების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის №301/ნ ბრძანება, „მეცხოველეობაში ჰორმონული და თირეოსტატიკური მოქმედების მქონე ზოგიერთი ნივთიერებისა (სუბსტანციის) და ბეტა-აგონისტების გამოყენების აკრძალვის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 11 იანვრის №10 დადგენილება, „მომხმარებლისათვის სურსათის შესახებ ინფორმაციის მიწოდების თაობაზე დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 1 ივლისის №301 დადგენილება, „სურსათზე კვებით ღირებულებასა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული განაცხადის განთავსების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 17 ნოემბრის №510 დადგენილება, „ტექნიკური რეგლამენტი - ვიტამინების, მინერალების და ზოგიერთი სხვა ნივთიერების სურსათში დამატების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 17 ნოემბრის №508 დადგენილება, „საკვებდანამატების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 23 დეკემბრის №585 დადგენილება, „სურსათში მიკოტოქსინების განსაზღვრისათვის ნიმუშის აღებისა და ანალიზის მეთოდების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 7 ნოემბრის №497 დადგენილება, „ტექნიკური რეგლამენტი - სურსათში მიკროელემენტებისა და დამაბინძურებლების (კონტამინანტები) რაოდენობის კონტროლისათვის ნიმუშის აღებისა და ანალიზის მეთოდების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 13 დეკემბრის №547 დადგენილება, „ადამიანის მიერ უშუალო მოხმარებისთვის განკუთვნილი თერმულად დამუშავებული რძის ანალიზის და გამოკვლევის მეთოდების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 13 აპრილის №195 დადგენილება, „ტექნიკური რეგლამენტის - ჩვილი და ადრეული ასაკის ბავშვთათვის გათვალისწინებული განსაკუთრებული სამედიცინო დანიშნულებისა და წონის კონტროლის მიზნით რაციონის სრულად ჩანაცვლებისათვის განკუთვნილი სურსათის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 27 ივლისის №370 დადგენილება, „ტექნიკური რეგლამენტის - ხილის წვენისა და ადამიანის მოხმარებისათვის განკუთვნილი სხვა მსგავსი პროდუქტების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 8 დეკემბრის №536 დადგენილება, „ტექნიკური რეგლამენტი - სპირტიანი სასმელების შესახებ დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 16 ნოემბრის №554 დადგენილება, „რძისა და რძის ნაწარმის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 3 აპრილის №152 დადგენილება, „სასმელი წყლის ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის №58 დადგენილება, „ტექნიკური რეგლამენტის - სპირტიანი სასმელების შესახებ დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 16 ნოემბრის №554 დადგენილება, „თხილის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 18 აპრილის №185 დადგენილება, „თაფლის შესახებ

ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 26 დეკემბრის №714 დადგენილება, „დაფასოებული მინერალური წყლისა და წყაროს წყლის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 26 დეკემბრის №719 დადგენილება, „ფრინველის ხორცის მარკეტინგული მოთხოვნების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 18 ივლისი №340 დადგენილება, „მცენარეული და ცხოველური წარმოშობის სურსათ(ზე)ში/ ცხოველის სავებ(ზე)ში პესტიციდების ნარჩენების მაქსიმალური დონის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 29 დეკემბრის №623 დადგენილება, „სურსათის/ცხოველის საკვების განადგურების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 18 მაისის №236 დადგენილება, „ევროკავშირის სურსათის/ცხოველი საკვების სწრაფი განგამის სისტემაში (RASFF) ინტეგრაციის უზრუნველყოფის დონისძიებებათა შესახებ წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 10 ნოემბრის №578 დადგენილება, „საქართველოს ტერიტორიაზე ცხოველთა და ცხოველური პროდუქტების გადაზიდვისას გამოსაყენებელი ვეტერინარული მოწმობების ფორმებისა და მათი გაცემის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 7 ივლისი №325 დადგენილება, „რისკის ანალიზის ფარგლებში რისკის შეფასების, რისკის მართვისა და რისკის კომუნიკაციის პროცედურების შესახებ დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 29 აგვისტოს №442 დადგენილება, „სასმელი წყლის ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის №58 დადგენილება, „სურსათის ფორტიფიკაციის ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის №63 დადგენილება, „სურსათისა და სურსათთან დაკავშირებული ტარის ჰიგიენური სერტიფიკატის გაცემის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2007 წლის 30 მაისის №111 დადგენილება, „სურსათის/ცხოველის საკვების ჯანმრთელობის სერტიფიკატის გაცემის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 29 დეკემბრის №674 დადგენილება, „ცოცხალ ცხოველებსა და ცხოველური წარმოშობის სურსათში ზოგიერთი ნივთიერებისა (სუბსტანციის) და მათი ნარჩენების გამოკვლევის ანალიზის მეთოდების განხორციელებისა და შედეგების ინტერპრეტაციის წესის დამტკიცების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 8 ნოემბრის №499 დადგენილება, „ღვინის წარმოების ზოგადი წესისა და ნებადართული პროცესების, მასალებისა და ნივთიერებების განსაზღვრის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 6 ნოემბრის №524 დადგენილება, „ზოონოზისა და ზოონოზური აგენტის მონიტორინგის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 5 ივლისი №323 დადგენილება, „ბიოწარმოების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 30 ივლისი №198 დადგენილება, „ტექნიკური რეგლამენტის - სურსათთან დაკავშირებული ტარის სანიტარიულ-ჰიგიენური ნორმების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის №72 დადგენილება, „ვეტერინარულ კონტროლს დაქვემდებარებული პროდუქტების ექსპორტის დროს გამოსაყენებელი ვეტერინარული სერტიფიკატების ფორმებისა და მათი გაცემის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის №430 დადგენილება.

მუხლი 3. პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზანია:

ა) ბიზნესოპერატორების მიმართ სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის განხორციელება მოქმედი ნორმატიული აქტების შესაბამისად;

ბ) სურსათის წარმოების, ასევე პირველადი წარმოების, გადამუშავებისა და დისტრიბუციის ეტაპებზე ბიზნესოპერატორის საქმიანობის მოქმედ კანონმდებლობასთან შეუსაბამობის აღმოფხვრა;

გ) მავნე/საქართველოს კანონმდებლობასთან შეუსაბამო სურსათის ბაზარზე განთავსების ფაქტების შემცირება;

დ) მომხმარებელთა ინტერესების დაცვა.

მუხლი 4. პროგრამის განხორციელების უფლებამოსილება

1. სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლს ახორციელებენ სსიპ - სურსათის ეროვნული სააგენტოს (შემდგომში - სააგენტოს) უფლებამოსილი პირები.

2. სახელმწიფო კონტროლის განხორციელებისას სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსით დადგენილი მოთხოვნების დარღვევაზე სამართალდამრღვევს აღნიშნული კოდექსის 64-ე - 74³-ე მუხლების და „სურსათად/ცხოველის საკვებად განკუთვნილი გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმებისა და მათგან წარმოებული გენმოდიფიცირებული პროდუქტის ეტიკეტირების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლისა და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 179⁴, 179⁶-179⁹ მუხლების შესაბამისად, სააგენტოს უფლებამოსილი პირი გამოუწერს საჯარიმო ქვითარს, რომელიც იმავდროულად არის ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შესახებ ოქმი.

მუხლი 5. სახელმწიფო კონტროლის განხორციელების მექანიზმები

1. ინსპექტირება - გეგმური და არაგეგმური ინსპექტირება

ა) სააგენტოს მიერ ადამიანური და ფინანსური რესურსების გათვალისწინებით (**დანართი №1.1**) განისაზღვრა 2020 წელს ბიზნესოპერატორების მიმართ განსახორციელებელი გეგმური ინსპექტირების რაოდენობა: $N = P \times 70$.

სადაც:

• N - წლის განმავლობაში განხორციელებული გეგმური ინსპექტირების რაოდენობა;

• P - უფლებამოსილი პირების რაოდენობა;

• რიცხვი 70 - წლის განმავლობაში ერთი უფლებამოსილი პირის მიერ განხორციელებული გეგმური ინსპექტირების რაოდენობა.

ბ) ბიზნესოპერატორების გეგმური ინსპექტირება განხორციელდება რისკის დონის განსაზღვრისათვის შემუშავებული 4 კრიტერიუმის ქულების დაჯამებით მიღებული შედეგების მიხედვით ამ პროგრამის **დანართი №1.2-ის** შესაბამისად.

გ) ბიზნესოპერატორების გეგმური ინსპექტირება განხორციელდება რისკის დონის განსაზღვრის შედეგად მინიჭებული ქულების შესაბამისად, ქულების კლებადობის მიხედვით.

დ) იმ ბიზნესოპერატორების გეგმური ინსპექტირება, რომლებიც წარმოადგენენ სასმელი წყლის (დაფასოებული სასმელი წყლის გარდა) მიმწოდებელ ორგანიზაციებს, აგრარულ ბაზრებს, საბავშვო ბაგა-ბაღისა და სკოლის კვების ბლოკებს, ახორციელებენ თხილისა და დაფნის ექსპორტს, ევროკავშირში თევზისა და თევზის პროდუქტების ექსპორტს, ცხოველის

დაკვლას ან/და ნედლი რძის თერმულ დამუშავებას, განხორციელდება რისკის დონის განსაზღვრის გარეშე შემდეგი სიხშირით:

დ.ა) სასმელი წყლის (დაფასოებული სასმელი წყლის გარდა) მიმწოდებელი ორგანიზაციების, აგრარული ბაზრების, საბავშვო ბაგა-ბაღისა და სკოლის კვების ბლოკების, თხილისა და დაფნის ექსპორტიორების, ევროკავშირში თევზისა და თევზის პროდუქტების ექსპორტიორების, გეგმური ინსპექტირება განხორციელდება წელიწადში ერთხელ;

დ.ბ) იმ ბიზნესოპერატორების მიმართ, რომლებიც ახორციელებენ ნედლი რძის თერმულ დამუშავებას, გეგმური ინსპექტირება განხორციელდება წელიწადში ორჯერ;

დ.გ) იმ ბიზნესოპერატორების მიმართ, რომლებიც ახორციელებენ ცხოველის დაკვლას, გეგმური ინსპექტირება განხორციელდება წელიწადში ოთხჯერ.

ე) კონკრეტული ბიზნესოპერატორისთვის ერთ კრიტერიუმში ჩამოთვლილი რამდენიმე პუნქტით განსაზღვრული ქულების შეჯამება არ ხდება. შესაბამისად, ასეთ შემთხვევაში ბიზნესოპერატორს მიენიჭება მაქსიმალური ქულა.

ვ) კრიტერიუმების შემუშავებას საფუძვლად დაედო კოდექს ალიმენტარიუსის სტანდარტი „სურსათის უვნებლობის რისკის ანალიზის სამუშაო პრინციპები“, (CAC/GLL 62-2007 “Working Principles for Risk Analysis for Food Safety for Application by Governments”), კოდექს ალიმენტარიუსის სტანდარტი „მიკრობიოლოგიური რისკების მართვის (MRM) პრინციპები“, (CAC/GLL63-2007 – “Principles and Guidelines for The Conduct of Microbiological Risk Management), სურსათის მწარმოებელი ბიზნესოპერატორების კლასიფიკაცია რისკის ჯგუფებში“ (KT-2-1-D3 - “Classification of Food Handling Businesses Into Risk Groups” - ლიტვის სურსათისა და ვეტერინარიის ოფისის სამუშაო ინსტრუქცია).

ზ) არაგეგმური ინსპექტირება - განხორციელდება „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის განხორციელების წესის დამტკიცების შესახებ“ 2015 წლის 16 ოქტომბრის საქართველოს მთავრობის №533 დადგენილების შესაბამისად.

2. მონიტორინგი

ა) ბიზნესოპერატორების მონიტორინგი განხორციელდება სურსათის ნიმუშების/სინჯების აღებისა და დოკუმენტური შემოწმების გზით.

ბ) მონიტორინგის ფარგლებში სურსათის ნიმუშების/სინჯების სახეობებისა და რაოდენობების განსაზღვრა განხორციელდა **დანართი №1.3**-ის შესაბამისად.

გ) სააგენტოს უფლებამოსილი პირების მიერ 2020 წელს ლაბორატორიულად გამოკვლეული იქნება სავარაუდოდ 4 732 სხვადასხვა დასახელების სურსათის ნიმუში/სინჯი (**დანართი №1.4**).

დ) დოკუმენტური შემოწმების დროს განხორციელდება:

დ.ა) სურსათის ეტიკეტირების (ნებისმიერი სიტყვა, მონაცემი, სავაჭრო ნიშანი, სასაქონლო ნიშანი (ბრენდი), გრაფიკული გამოსახულება, აღწერილობითი გამოსახულება ან სიმბოლო, რომელიც დაკავშირებულია სურსათთან და განთავსებულია სურსათის ნებისმიერ შეფუთვაზე, ეტიკეტზე, ბეჭედზე ან საყელოზე ან მოცემულია თანდართულ დოკუმენტში) შემოწმება;

დ.ბ) სურსათის, მასში გამოსაყენებლად განკუთვნილი ნებისმიერი ნივთიერების, სურსათთან დაკავშირებული ტარისა და შესაფუთი მასალის მიკვლევადობის შემოწმება წარმოების, გადამუშავებისა და დისტრიბუციის ეტაპებზე;

დ.გ) ბიზნესოპერატორად რეგისტრაციისა და აღიარების შემოწმება;

დ.დ) ვეტერინარული ზედამხედველობის განხორციელების დამადასტურებელი დოკუმენტის შემოწმება;

დ.ე) სურსათის ვარგისიანობის მინიმალური ვადის შემოწმება.

3. ნიმუშის აღება

ა) ნიმუშის აღება ხორციელდება ორგანოლექტიკური, მიკრობიოლოგიური, პარაზიტოლოგიური, ტოქსიკოლოგიური, ფიზიკურ-ქიმიური, რადიოლოგიური, დაავადებების ან/და სხვა მაჩვენებლების გამოსაკვლევად, რათა განისაზღვროს ადამიანის ჯანმრთელობისა და სიცოცხლისათვის მოსალოდნელი რისკი.

ბ) ნიმუშის აღება შეიძლება განხორციელდეს ინსპექტირების, ზედამხედველობის, მონიტორინგის დროს ან დამოუკიდებლად.

4. დოკუმენტური შემოწმება

ა) დოკუმენტური შემოწმება არის სახელმწიფო კონტროლის განხორციელების მექანიზმი, რომლის დროსაც დამოუკიდებლად, ან სხვა მექანიზმებთან ერთად ხორციელდება ბიზნესოპერატორის საქმიანობასთან დაკავშირებული დოკუმენტური შემოწმება.

ბ) დოკუმენტური შემოწმება ხორციელდება ინსპექტირებისა და მონიტორინგის დროს და ასევე, დამოუკიდებლად.

გ) შემოწმების პრიორიტეტი ენიჭება ხორცის სარეალიზაციო ობიექტებს და საბავშვო ბაგა-ბაღის კვების ბლოკებს, კერძოდ:

დ) ხორცის სარეალიზაციო ობიექტების, საბავშვო ბაგა-ბაღის კვების ბლოკების გეგმური დოკუმენტური შემოწმება განხორციელდება წელიწადში 2-ჯერ.

ე) არაგეგმური დოკუმენტური შემოწმება შესაძლებელია განხორციელდეს:

ე.ა) სახელმწიფო კონტროლის შედეგების საფუძველზე, მათ შორის, სააგენტოს მიერ აღებული ნიმუშის ლაბორატორიული გამოკვლევის შედეგების საფუძველზე;

ე.ბ) სახელმწიფო, ადგილობრივი თვითმმართველობის ან სამართალდამცავი ორგანოს შეტყობინების საფუძველზე;

ე.გ) სხვა ქვეყნის კომპეტენტური ორგანოს ან საერთაშორისო ორგანიზაციის შეტყობინების საფუძველზე, რომლის მიხედვითაც, სურსათი/ცხოველის საკვები არ შეესაბამება საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის მოთხოვნებს;

ე.დ) სააგენტოში შემოსული შეტყობინების საფუძველზე, რომელიც შემტყობინებელი პირისა და შეტყობინებით გათვალისწინებული ინფორმაციის იდენტიფიკაციის შესაძლებლობას იძლევა;

ე.ე) სხვა ობიექტური გარემოების არსებობისას, რომელმაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ადამიანის ან/და ცხოველის სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას.

5. ზედამხედველობის დროს განხორციელდება დაკვირვება:

ა) სურსათის განადგურებაზე.

ბ) ბიზნესოპერატორის მიერ სურსათის ბაზარზე განთავსების აღკვეთაზე, ბაზრიდან და მომხმარებლისგან გამოთხოვაზე.

გ) ბიზნესოპერატორის მიერ სააგენტოს მითითებების შესრულებაზე.

მუხლი 6. მოსალოდნელი შედეგები

1. ბიზნესოპერატორებს მიეცემათ შესაბამისი რეკომენდაციები არსებული შეუსაბამობების გამოსწორების მიზნით.

2. შემცირდება საფრთხის შემცველი სურსათის წარმოების და ბაზარზე განთავსების ფაქტები.

რეგიონი	ინსპექტორის რაოდენობა	წლის განმავლობაში ჩასატარებელი გეგმური ინსპექტირების რ-ბა (შესაბამისობის შეფასების აქტების რ-ბა)
---------	-----------------------	--

3. პროგრამით გათვალისწინებული ღონისძიებების სრულყოფილად განხორციელება ხელს შეუწყობს: მოსახლეობის ჯანმრთელობის, სიცოცხლისა და მომხმარებელთა ინტერესების დაცვას, შიდა ბაზრის ეფექტიან ფუნქციონირებას, ასევე სურსათის საექსპორტო პოტენციალის გაზრდას.

თბილისის საქალაქო სამსახური	22	1540
აჭარის რეგიონული სამმართველო	10	700
გურიის რეგიონული სამმართველო	5	350
სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონული სამმართველო	5	350
იმერეთის რეგიონული სამმართველო	12	840
რაჭა-ლეჩხუმი - ქვემო სვანეთის რეგიონული სამმართველო	4	280
სამცხე-ჯავახეთის რეგიონული სამმართველო	5	350
შიდა ქართლის რეგიონული სამმართველო	6	420
ქვემო ქართლის რეგიონული სამმართველო	9	630
მცხეთა-მთიანეთის რეგიონული სამმართველო	6	420
კახეთის რეგიონული სამმართველო	9	630
სულ	93	6510

დანართი №1.2

ბიზნესოპერატორების რისკის დონის კრიტერიუმები

#	რისკის დონის განსაზღვრის კრიტერიუმი	ქულა
1.	გადამუშავებული სურსათი/ცხოველის საკვები:	
	ა) ცხოველური წარმოშობის სურსათი:	
	ა.ა) ხორცი და ხორცის პროდუქტები	35
	ა.ბ) რძე და რძის პროდუქტები	35
	ა.გ.) თევზი და თევზის პროდუქტები	35
	ა.დ) კვერცხი	20
	ა.ე) ცხოველური წარმოშობის სხვა სურსათი	25
	ბ) მცენარეული წარმოშობის სურსათი:	

	ბ.ა) ხილი, ბოსტნეული	15
	ბ.ბ) უალკოჰოლო სასმელები, წვენები	25
	ბ.გ) მარცვლეული, ფქვილი და პურ-ფუნთუშეულის ნაწარმი	15
	ბ.დ) კრემიანი საკონდიტრო ნაწარმი და შოკოლადი	25
	ბ.ე) შაქარი, მარილი	15
	ბ.ვ) ჩაი, ყავა	15
	ბ.ზ) საკვებდანამატები, სანელებლები, საკაზმები	25
	ბ.თ) ალკოჰოლური სასმელები	15
	ბ.ი) სასმელი წყალი	25
	ბ.კ) მცენარეული წარმოშობის სხვა სურსათი (ზეთები, ცხიმები, მარგარინი, მაიონეზი და სხვ.)	15
	გ) ნახევარფაბრიკატები	25
	დ) საღებავი რეზინი	15
	ე) მზა კერძები	25
	ვ) კონსერვი	35
	ზ) ბავშვთა კვების პროდუქტები	35
	თ) ცხოველთა საკვები	25
	ი) სხვა დასახელების სურსათი	15
2.	საქმიანობის ტიპი	
	ა) წარმოება, გადამამუშავება, ცხოველთა დაკვლა	20
	ბ) პირველადი პროდუქტების წარმოება	5
	გ) შეფუთვა	5
	დ) რძის შეგროვება	15
	ე) საბითუმო ვაჭრობა, დასაწყობება, დისტრიბუცია	5
	ვ) საცალო ვაჭრობა მაღაზიებში	5
	ზ) საცალო ვაჭრობა ბაზრებში და მოძრავ ობიექტებში	5
	თ) საზოგადოებრივი კვება:	
	თ.ა) კაფე, რესტორანი, ბუფეტი, სასადილო და ა.შ.	10
	თ.ბ) ბუფეტი საკოლამდელი ბავშვებისათვის	15
	თ.გ) ბუფეტი სკოლის ასაკის ბავშვებისათვის	10
3.	მეწარმის სტატუსი	
	ა) 500 000 და მეტი	15
	გ) 0-დან 500 000-მდე	5
	დ) ახლად რეგისტრირებული მეწარმე	10
4.	ბიზნესოპერატორის ისტორია:	
	ა) სააგენტოს მიერ გამოვლენილი სამართალდარღვევა	
	ა.ა) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 64-ე მუხლით	30

ა.ბ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 65-ე მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილებით	30
ა.გ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 65-ე მუხლის მე-3 ნაწილით	10
ა.დ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 65-ე მუხლის მე-4, მე-5 და მე-6 ნაწილებით	20
ა.ე) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 66-ე მუხლის პირველი, მე-3 და 3 ¹ ნაწილებით	30
ა.ვ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 67-ე მუხლით	20
ა.ზ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 68-ე მუხლის პირველი ნაწილით	20
ა.თ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 68-ე მუხლის მე-2, მე-3 და მე-4 ნაწილებით	30
ა.ი) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 70-ე მუხლით	20
ა.კ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 74 ¹ მუხლის პირველი და მე-3 ნაწილებით	10
ა.ლ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 74 ¹ მუხლის მე-2 და მე-4 ნაწილებით	30
ა.მ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 74 ² მუხლით	30
ა.ნ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 74 ³ მუხლით	10
ა.ო) სურსათად/ცხოველის საკვებად განკუთვნილი გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმებისა და მათგან წარმოებული გენმოდიფიცირებული პროდუქტის ეტიკეტირების შესახებ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლით	20
ბ) შეტყობინება RASFF-დან	30
გ) სახელმწიფო კონტროლი არ განხორციელებულა	30
დ) სახელმწიფო კონტროლისას ჯარიმა არ განხორციელებულა	0

დანართი №1.3

მონიტორინგი - ნიმუშის აღება მეთოდოლოგია

1. მონიტორინგის დროს ასაღები სურსათის ნიმუშების სახეობებისა და რაოდენობების განსაზღვრისას გათვალისწინებული იქნა:

1.1. სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 26¹ მუხლის მე-2 ნაწილის მოთხოვნები;

1.2. წინა წლებში მოსახლეობასა კვებითი მოშხამვების, სურსათით განპირობებული ნაწლავთა ინფექციების, ეპიდემიების, სხვა სურსათისმიერი დაავადების შემთხვევები;

1.3. სურსათის მიკრობიოლოგიური, ქიმიური ან ფიზიკური დაბინძურების შემთხვევები;

1.4. გარემოს დაბინძურების შემთხვევები;

1.5. მომხმარებელთა მოტყუებისა და შეცდომაში შეყვანის შემთხვევები;

1.6. სააგენტოს მიერ საანგარიშო წელს და წინა წლებში განხორციელებული საქმიანობების შედარებითი ანალიზი.

2. ასაღები სურსათის ნიმუშების რაოდენობის განსაზღვრის მიზნით გათვალისწინებული იქნა: საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 18 იანვრის №22 დადგენილებით დამტკიცებული „ტექნიკური რეგლამენტი - ცოცხალ ცხოველებსა და ცხოველური წარმოშობის სურსათში ზოგიერთი ნივთიერებისა (სუბსტანციის) და მათი ნარჩენების მონიტორინგის წესისა“ და საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 18 დეკემბრის №639 დადგენილებით დამტკიცებული „ფარმაკოლოგიურად აქტიური ნივთიერებების, მათი კლასიფიკაციისა და ცხოველური წარმოშობის სურსათში ნარჩენების მაქსიმალური ზღვრის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტით დადგენილი მოთხოვნები.

ქულების მინიჭების მატრიცა

ალბათობა	სიმძიმე		
	1	2	3
1	1	2	3
2	2	4	6
3	3	6	9

დაბალი რისკი - $(1 - 3) = 0,05$ ქულა

საშუალო რისკი - $(4) = 0,15$ ქულა

მაღალი რისკი - $(6 - 9) = 0,5$ ქულა

I. სურსათის მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების ლაბორატორიული კვლევისთვის ასაღები ნიმუშების რაოდენობის განსაზღვრა

1. სურსათის მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების ლაბორატორიული კვლევისათვის ასაღები ნიმუშების რაოდენობების დასადგენად განსაზღვრული იქნა შემდეგი კრიტერიუმები:

ა) მიკრობიოლოგიური საფრთხის კლასიფიკაცია (საფრთხის გამოვლენის ალბათობა მისი სიმძიმის გათვალისწინებით);

ბ) წინა წლის სურსათის ლაბორატორიული კვლევის შედეგების ანალიზი;

გ) მოსახლეობაში კვებითი მოშხამვების, სურსათით განპირობებული ნაწლავთა ინფექციების, ეპიდემიების, სხვა სურსათისმიერი დაავადებების შემთხვევები.

2. თითოეული კრიტერიუმი შეფასდა შესაბამისი ქულით, რომელთა დაჯამებით მიღებული იქნა მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლის კოეფიციენტი:

2.1. კრიტერიუმი 1 - მიკრობიოლოგიური საფრთხის კლასიფიკაცია (საფრთხის გამოვლენის ალბათობა მისი სიმძიმის გათვალისწინებით)

იდენტიფიცირებული იქნა 5 მიკრობიოლოგიური მაჩვენებელი: სალმონელა, *Listeria monocytogenes*, სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი, ჰისტამინი, ბრუცელა.

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- სალმონელა - 0,05 ქულა;
- *Listeria monocytogenes* - 0,05 ქულა;
- სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი - 0,05 ქულა;
- ჰისტამინი - 0,5 ქულა;
- ბრუცელა - 0,5.

2.2. კრიტერიუმი 2 - წინა წლის ლაბორატორიული გამოცდის შედეგების ანალიზი *სააგენტოს 2019 წლის მონაცემებით:*

- სურსათში სალმონელას კვლევა: აღებული იქნა სურსათის 800 ნიმუში, სალმონელა აღმოჩნდა 4 ნიმუშში (დარღვევის მაჩვენებელი 0,5%);

- სურსათში *Listeria monocytogenes*-ის კვლევა: აღებული იქნა სურსათის 200 ნიმუში, *Listeria monocytogenes* არ აღმოჩენილა არცერთ ნიმუშში (დარღვევის მაჩვენებელი 0%);

- სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი: აღებული იქნა სურსათის 25 ნიმუში, სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი არ აღმოჩენილა არცერთ ნიმუშში (დარღვევის მაჩვენებელი 0%);

- ჰისტამინი: აღებული იქნა სურსათის 117 ნიმუში, დარღვევა არ გამოვლენილა (დარღვევის მაჩვენებელი 0%);

- ნედლი რძის კვლევა ბრუცელოზზე: აღებული იქნა ნედლი რძის 220 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 15 ნიმუშში (დარღვევის მაჩვენებელი 6,8%).

კრიტერიუმის შეფასებისას პირობითად განსაზღვრული იქნა, რომ:

- დარღვევები 0-დან 3%-ის ჩათვლით მიჩნეული იქნა დაბალ რისკად;
- დარღვევები 3-ზე მეტი 10%-ის ჩათვლით მიჩნეული იქნა საშუალო რისკად;
- მაღალ რისკად მიჩნეული იქნა 10%-ზე მეტი დარღვევები.

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- სალმონელა: 0,05 ქულა;
- *Listeria monocytogenes*: 0,05 ქულა;
- სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი: 0,05 ქულა;
- ჰისტამინი: 0,05 ქულა;
- ბრუცელა: 0,5.

2.3. კრიტერიუმი 3 - მოსახლეობაში კვებითი მოშხამვების, სურსათით განპირობებული ნაწლავთა ინფექციების, ეპიდემიების, სხვა სურსათისმიერი დაავადებების შემთხვევები

გამოყენებული იქნა დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის 2019 წლის (17.12.2019 წელი) წინასწარი სტატისტიკური მონაცემები:

- სალმონელოზი: 224 შემთხვევა;

- ლისტერიოზი: 0 შემთხვევა (ლისტერიოზზე ეპიდზედამხედველობა არ არის დამყარებული);

- სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინით გამოწვეული მოშხამვა: მონაცემები არ არსებობს;
- ჰისტამინით გამოწვეული დაავადებები: მონაცემები არ არსებობს;
- ბრუცელოზი: 178 შემთხვევა.

კრიტერიუმის შეფასებისას პირობითად განსაზღვრული იქნა, რომ:

- შემთხვევების რაოდენობა 0-დან 150-ის ჩათვლით მიჩნეული იქნა დაბალ რისკად;
- შემთხვევების რაოდენობა 151-დან 300-ის ჩათვლით მიჩნეული იქნა საშუალო რისკად;
- მაღალ რისკად მიჩნეული იქნა 300-ზე მეტი შემთხვევა.

შენიშვნა: დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის მონაცემების არარსებობის გამო - *Listeria monocytogenes* და სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი შეფასდა დაბალ რისკად, სალმონელა და ბრუცელა საშუალო რისკად, ხოლო თევზის საექსპორტო პოტენციალის გათვალისწინებით, ჰისტამინი შეფასდა მაღალ რისკად.

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- სალმონელა: 0,15 ქულა;
- *Listeria monocytogenes*: 0,05 ქულა;
- სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი: 0,05 ქულა;
- ჰისტამინი: 0,5 ქულა;
- ბრუცელა: 0,15 ქულა.

2.4. მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლის კოეფიციენტის დადგენა.

შეკრებილი იქნა კრიტერიუმების შეფასებისას მინიჭებული ქულები:

მაჩვენებელი	კრიტერიუმი 1	კრიტერიუმი 2	კრიტერიუმი 3	მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლის კოეფიციენტი
სალმონელა	0,05	0,05	0,15	0,25
<i>Listeria monocytogenes</i>	0,05	0,05	0,05	0,15
სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი	0,05	0,05	0,05	0,15
ჰისტამინი	0,5	0,05	0,5	1,05
ბრუცელა	0,5	0,15	0,15	0,8

3. მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების ლაბორატორიული ანალიზისთვის ასაღები სურსათის ნიმუშების რაოდენობის დადგენა:

3.1. სურსათის ნიმუშების რაოდენობის განსაზღვრისათვის მნიშვნელოვანია 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის რაოდენობა 1 წლის განმავლობაში.

- „საქსტატის“ მონაცემებით 2018 წელს 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული იქნა საშუალოდ 557 კგ. სურსათი.

- სურსათის დაყოფა მოხდა პირობითად 7 სახეობად: ხორცი და ხორცის პროდუქტები (მ.შ. ფრინველის ხორცი), თევზი და თევზის პროდუქტები, რძე და რძის პროდუქტები, კვერცხი და კვერცხის პროდუქტები, ჩვილ ბავშვთა და ბავშვთა კვება, არაცხოველური წარმოშობის სურსათი.

3.2. საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 10 ნოემბრის №581 დადგენილებით დამტკიცებული „სურსათის მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის“ მოთხოვნების გათვალისწინებით:

3.2.1. სალმონელას ლაბორატორიული ანალიზი ხორციელდება ყველა სახეობის სურსათში.

- ასაღები სურსათის რაოდენობის განსაზღვრისათვის საორიენტაციოდ მიღებული იქნა 1 წლის განმავლობაში 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის საერთო რაოდენობა (557 კილოგრამი).

3.2.2. *Listeria monocytogenes*-ის ლაბორატორიული ანალიზი ხორციელდება ჩვილ ბავშვთა კვებისთვის განკუთვნილ მზა სურსათში და ასევე მზა სურსათში.

- ასაღები სურსათის რაოდენობის განსაზღვრისთვის საორიენტაციოდ მიღებული იქნა 1 წლის განმავლობაში 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის საერთო რაოდენობის 35%, რამაც შეადგინა 195 კილოგრამი.

3.2.3. სტაფილოკოკურ ენტეროტოქსინის ლაბორატორიული ანალიზი ხორციელდება ყველში, მშრალ რძესა და მშრალ შრატში.

- „საქსტატის“ მონაცემებით 2018 წელს 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული იქნა საშუალოდ 178 კგ. რძე და რძის პროდუქტები.

- ასაღები სურსათის რაოდენობის განსაზღვრისათვის საორიენტაციოდ მიღებული იქნა 1 წლის განმავლობაში 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული რძისა და რძის პროდუქტების საერთო რაოდენობის 20%, რამაც შეადგინა 35,6 კილოგრამი.

3.2.4. ჰისტამინის ლაბორატორიული გამოცდა ხორციელდება მხოლოდ თევზში.

- „საქსტატის“ (იმპორტი) და სურსათის ეროვნულ სააგენტოში არსებული (წარმოება) მონაცემებით 2018 წელს 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული იქნა საშუალოდ 5,2 კგ. თევზი და თევზის პროდუქტი.

- ასაღები სურსათის რაოდენობის განსაზღვრისათვის საორიენტაციოდ მიღებული იქნა 1 წლის განმავლობაში 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული თევზისა და თევზის პროდუქტების საერთო რაოდენობა (5,2 კილოგრამი).

3.2.5. ბრუცელას ლაბორატორიული გამოცდა ხორციელდება ნედლ რძეში.

- „საქსტატის“ მონაცემებით 2018 წელს 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული იქნა საშუალოდ 178 კგ. რძე და რძის პროდუქტები.

- ასაღები სურსათის რაოდენობის განსაზღვრისათვის საორიენტაციოდ მიღებული იქნა 1 წლის განმავლობაში 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული რძე და რძის პროდუქტების საერთო რაოდენობა (178 კილოგრამი).

3.3. ზემოღნიშნულისა და საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 10 ნოემბრის №581 დადგენილებით დამტკიცებული „სურსათის მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის“ გათვალისწინებით, წლის განმავლობაში სურსათის ასაღები ნიმუშების რაოდენობა გამოისახება შემდეგი ფორმულით: $N = K \times A \times X \times n$

სადაც, N არის ასაღები სურსათის ნიმუშების რაოდენობა;

K – მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლის კოეფიციენტი;

A – 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის რაოდენობა 1 წლის განმავლობაში;

n - მაჩვენებლის ტექნიკური რეგლამენტის ნიმუშის აღების გეგმის მიხედვით განსაზღვრული რაოდენობა.

3.4. 2020 წელს ასაღებმა სურსათის ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა:

3.4.1.სურსათში სალმონელას კვლევა: $N = K \times A \times X \times n = 0,25 \times 557 \times 5 = 696$ ნიმუში.

- ტექნიკური რეგლამენტის ნიმუშის აღების გეგმის მიხედვით, ჩვილ ბავშვთა კვებისათვის განკუთვნილი სურსათის შემთხვევაში პარტიიდან გამოკვლევისათვის აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობა წარმოადგენს 30 ნიმუშს. აღებული იქნება ბავშვთა კვების 4 ნიმუში (120 ერთეული).

- ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა: $700+120=820$ ერთეული.

3.4.2. სურსათში *Listeria monocytogenes*-ის კვლევა: $N = K \times A \times n = 0,15 \times 195 \times 5 = 146$ ნიმუში.

- ტექნიკური რეგლამენტის ნიმუშის აღების გეგმის მიხედვით, ჩვილ ბავშვთა კვებისათვის განკუთვნილი სურსათის შემთხვევაში პარტიიდან გამოკვლევისათვის აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობა წარმოადგენს 10 ნიმუშს. აღებული იქნება ბავშვთა კვების 5 ნიმუში (50 ერთეული).

- ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა: $150+50=200$ ერთეული.

3.4.3. სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი: $N = K \times A \times n = 0,15 \times 35,6 \times 5 = 26,7$ ნიმუში.

- რადგან წინა წლებში აღებულ ნიმუშებში დარღვევები არ გამოვლენილა, ასაღები ნიმუშების რაოდენობა განისაზღვრა 25 ერთეულით.

3.4.4. ჰისტამინი: $N = K \times A \times n = 1,05 \times 5,2 \times 9 = 49$ ნიმუში.

- თევზის (შავი ზღვის ქაფშიას) ევროპის ქვეყნებში ექსპორტის ხელშეწყობის მიზნით და ევროკავშირის მოთხოვნების გათვალისწინებით, მიზანშეწონილია აღებული იქნეს თევზის 90 ნიმუში.

3.4.5. ნედლი რძის კვლევა ბრუცელოზზე: $N = K \times A = 0,8 \times 178 = 142,4$ ნიმუში.

- ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 142 ერთეული.

II. არაცხოველური წარმოშობის სურსათში ბიოლოგიური და ქიმიური მაჩვენებლების განსაზღვრა, სურსათში პესტიციდების ნარჩენების და ტრანსცხიმების შემცველობის ლაბორატორიული კვლევისათვის ასაღები ნიმუშების რაოდენობის განსაზღვრა

1. არაცხოველური წარმოშობის სურსათში ბიოლოგიური და ქიმიური მაჩვენებლების განსაზღვრა, სურსათში პესტიციდების ნარჩენებისა და ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრისთვის ასაღები ნიმუშების რაოდენობების დასადგენად განსაზღვრული იქნა შემდეგი კრიტერიუმები:

ა) არაცხოველური წარმოშობის სურსათში ბიოლოგიური და ქიმიური მაჩვენებლების, პესტიციდებისა და ტრანსცხიმების კლასიფიკაცია (საფრთხის გამოვლენის ალბათობა მისი სიმძიმის გათვალისწინებით);

ბ) წინა წლის სურსათის ლაბორატორიული კვლევის შედეგების ანალიზი;

გ) არამიკრობული ბუნების კვებითი მოშხამვები.

2. თითოეული კრიტერიუმი შეფასდა შესაბამისი ქულით, რომელთა დაჯამებით მიღებული იქნა არაცხოველური წარმოშობის სურსათში ბიოლოგიური და ქიმიური მაჩვენებლების, სურსათში პესტიციდებისა და ტრანსცხიმების კოეფიციენტი:

2.1. კრიტერიუმი 1 - არაცხოველური წარმოშობის სურსათში ბიოლოგიური და ქიმიური მაჩვენებლების, სურსათში პესტიციდებისა და ტრანსცხიმების კლასიფიკაცია (საფრთხის გამოვლენის ალბათობა მისი სიმძიმის გათვალისწინებით)

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- არაცხოველური წარმოშობის სურსათში ბიოლოგიური და ქიმიური მაჩვენებლები: 0,15 ქულა;
- პესტიციდები: 0,15 ქულა;
- ტრანსცხიმები: 0,15.

2.2. კრიტერიუმი 2 - წინა წლის სურსათის ლაბორატორიული გამოცდის შედეგების ანალიზი

სააგენტოს 2019 წლის მონაცემებით:

- არაცხოველური წარმოშობის სურსათში ბიოლოგიური და ქიმიური მაჩვენებლების განსაზღვრა: აღებული იქნა სურსათის 622 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 57 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 9,2%;

- სურსათში პესტიციდების ნარჩენების განსაზღვრა: აღებული იქნა სურსათის 62 ნიმუში, დარღვევა არ გამოვლენილა. დარღვევამ შეადგინა 0%;

- სურსათში ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრა: აღებული იქნა სურსათის 150 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 6 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 4%;

კრიტერიუმის შეფასებისას პირობითად განსაზღვრული იქნა, რომ:

- დარღვევების 0-დან 3%-ის ჩათვლით მიჩნეული იქნა დაბალ რისკად;
- დარღვევების 3-ზე მეტი 10%-ის ჩათვლით მიჩნეული იქნა საშუალო რისკად;
- მაღალ რისკად მიჩნეული იქნა 10%-ზე მეტი დარღვევები.

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- არაცხოველური წარმოშობის სურსათში ბიოლოგიური და ქიმიური მაჩვენებლების განსაზღვრა: 0,15 ქულა;
- სურსათში პესტიციდების ნარჩენების განსაზღვრა: 0,05 ქულა;
- სურსათში ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრა: 0,15 ქულა.

2.3. კრიტერიუმი 3 - არამიკრობული ბუნების კვებითი მოშხამვები

- მონაცემების არარსებობის გამო, ყველა მაჩვენებელი შეფასდა დაბალ რისკად.

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- არაცხოველური წარმოშობის სურსათში ბიოლოგიური და ქიმიური მაჩვენებლების განსაზღვრა: 0,05;
- სურსათში პესტიციდების ნარჩენების განსაზღვრა: 0,05;
- სურსათში ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრა: 0,05.

2.4. არაცხოველური წარმოშობის სურსათში ბიოლოგიური და ქიმიური მაჩვენებლების, სურსათში პესტიციდების ნარჩენებისა და ტრანსცხიმების მაჩვენებლის კოეფიციენტის დადგენა.

შეკრებილი იქნა კრიტერიუმების შეფასებისას მინიჭებული ქულები:

მაჩვენებელი	კრიტერიუმი 1	კრიტერიუმი 2	კრიტერიუმი 3	მაჩვენებლის კოეფიციენტი
არაცხოველური წარმოშობის სურსათში ბიოლოგიური და ქიმიური	0,15	0,15	0,05	0,35

მაჩვენებლების განსაზღვრა				
სურსათში პესტიციდების ნარჩენების განსაზღვრა	0,15	0,05	0,05	0,25
სურსათში ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრა	0,15	0,15	0,05	0,35

3. არაცხოველური წარმოშობის სურსათში ბიოლოგიური და ქიმიური მაჩვენებლების, სურსათში პესტიციდების ნარჩენებისა და ტრანსცხიმების შემცველობაზე ლაბორატორიული გამოცდისთვის ასაღები სურსათის ნიმუშების რაოდენობის დადგენა:

3.1 სურსათის ნიმუშების რაოდენობის განსაზღვრისათვის მნიშვნელოვანია 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის რაოდენობა 1 წლის განმავლობაში. „საქსტატის“ მონაცემებით 2018 წელს 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული იქნა საშუალოდ 384 კგ. არაცხოველური წარმოშობის სურსათი.

- არაცხოველური წარმოშობის სურსათში ბიოლოგიური და ქიმიური მაჩვენებლების განსაზღვრისთვის პირობითად მიღებული იქნა 576 კგ. არაცხოველური წარმოშობის სურსათის 1 ადამიანის მიერ მოხმარება.

- არ იძებნება მონაცემები ისეთი არაცხოველური წარმოშობის სურსათის მოხმარების შესახებ, როგორცაა: მცენარეული კონსერვები, უალკოჰოლო სასმელები და თხილი.

- ასაღები არაცხოველური წარმოშობის სურსათის რაოდენობის განსაზღვრისთვის საორიენტაციოდ მიღებული იქნა 1 წლის განმავლობაში 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული არაცხოველური წარმოშობის სურსათის საერთო რაოდენობას (384კგ) დამატებული მისი 50%, რამაც ჯამში შეადგინა შეადგინა $384+192=576$ კილოგრამი.

- სურსათში პესტიციდების ნარჩენებისა და ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრისთვის პირობითად მიღებული იქნა 384 კგ. არაცხოველური წარმოშობის სურსათის 1 ადამიანის მიერ მოხმარება.

3.2. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, წლის განმავლობაში სურსათის ასაღები ნიმუშების რაოდენობა გამოისახება შემდეგი ფორმულით: $N = K \times A$.

სადაც, N არის ასაღები სურსათის ნიმუშების რაოდენობა;

K – მაჩვენებლის კოეფიციენტი;

A – 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის რაოდენობა 1 წლის განმავლობაში.

3.3. 2020 წელს ასაღებმა სურსათის ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა:

3.3.1. არაცხოველური წარმოშობის სურსათში ბიოლოგიური და ქიმიური მაჩვენებლების განსაზღვრა: $N = K \times A = 0,35 \times 576 = 201,6$ ნიმუში.

- ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა: 202 ერთეული.

3.3.2. სურსათში პესტიციდების შემცველობის განსაზღვრა: $N = K \times A = 0,25 \times 384 = 96$ ნიმუში.

- ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა: 96 ერთეული.

3.3.3. სურსათში ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრა: $N = K \times A = 0,35 \times 384 = 134,4$ ნიმუში.

- ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა: 134 ერთეული.

III. სასმელი წყლის (მ.შ. დაფასოებული) ლაბორატორიული კვლევისათვის ასაღები ნიმუშების/სინჯების რაოდენობის განსაზღვრა

1. სასმელი წყლის (მ.შ. დაფასოებული) ლაბორატორიული კვლევისათვის ასაღები სინჯების რაოდენობის დასადგენად განსაზღვრული იქნა შემდეგი კრიტერიუმები:

ა) სასმელი წყლის მიღებით გამოწვეული დაავადებების ალბათობა - მისი სიმძიმის გათვალისწინებით;

ბ) წინა წლის ლაბორატორიული კვლევის შედეგების შეფასება;

გ) მოსახლეობაში სასმელი წყლით განპირობებული ნაწლავთა ინფექციების, სპორადული შემთხვევები/ეპიდემიები.

2. თითოეული კრიტერიუმი შეფასდა შესაბამისი ქულით, რომელთა დაჯამებით მიღებული იქნა სასმელი წყლის ლაბორატორიული კვლევის კოეფიციენტი:

2.1 კრიტერიუმი 1 - სასმელი წყლის მიღებით გამოწვეული დაავადებების ალბათობა - მისი სიმძიმის გათვალისწინებით

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- სასმელი წყალი: 0,15 ქულა.

2.2 კრიტერიუმი 2 - წინა წლის ლაბორატორიული კვლევის შედეგების შეფასება

2019 წლის მონაცემებით:

- სასმელი წყალი (მ.შ. დაფასოებული): აღებული იქნა 572 ნიმუში/სინჯი, დარღვევა გამოვლინდა 230 სინჯში. დარღვევამ შეადგინა 40,2%;

კრიტერიუმის შეფასებისას პირობითად განსაზღვრული იქნა, რომ:

- დარღვევების 0-დან 3%-ის ჩათვლით მიჩნეული იქნა დაბალ რისკად;

- დარღვევების 3-ზე მეტი 10%-ის ჩათვლით მიჩნეული იქნა საშუალო რისკად;

- მაღალ რისკად მიჩნეული იქნა 10%-ზე მეტი დარღვევები.

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- სასმელი წყალი (მ.შ. დაფასოებული): 0,5 ქულა.

2.3. კრიტერიუმი 3 - მოსახლეობაში სასმელი წყლით განპირობებული ნაწლავთა ინფექციების, სპორადული შემთხვევები/ეპიდემიები

2.3.1. სასმელ წყალთან (მ.შ. დაფასოებული) დაკავშირებული დაავადებების შესახებ მონაცემების არარსებობის გამო, დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის შეტყობინებას დაქვემდებარებული ავადმყოფობებიდან გამოყოფილი იქნა დაავადებები, რომლებიც შესაძლოა უკავშირდებოდეს სასმელ წყალს კერძოდ, გამოყენებული იქნა დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის 2019 წლის წინასწარი სტატისტიკური მონაცემები:

- სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეების შემთხვევათა რაოდენობა: 34734 შემთხვევა;

- შიგელოზი: 321 შემთხვევა.

კრიტერიუმის შეფასებისას პირობითად განსაზღვრული იქნა, რომ:

- შემთხვევების რაოდენობა 0-დან 150-ის ჩათვლით მიჩნეული იქნა დაბალ რისკად;

- შემთხვევების რაოდენობა 151-დან 300-ის ჩათვლით მიჩნეული იქნა საშუალო რისკად;

- მაღალ რისკად მიჩნეული იქნა 300-ზე მეტი შემთხვევა.

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- სასმელი წყალი (მ.შ. დაფასოებული): 0,5 ქულა.

2.4. სასმელი წყლის ლაბორატორიული კვლევის კოეფიციენტის დადგენა:

- შეკრებილი იქნა კრიტერიუმების შეფასებისას მინიჭებული ქულები: სასმელი წყალი (მ.შ. დაფასოებული): $0,15 + 0,5 + 0,5 = 1,15$ ქულა.

3. ლაბორატორიული კვლევისათვის სასმელი წყლის სინჯების რაოდენობის დადგენა:

3.1. სასმელი წყლის სინჯების რაოდენობის განსაზღვრისათვის მნიშვნელოვანია საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის №58 დადგენილებით დამტკიცებული „სასმელი წყლის ტექნიკური რეგლამენტის“ მე-2 მუხლის №7 ცხრილით მიმწოდებლის მიერ გამანაწილებელ ქსელში სასმელი წყლის გამოსაკვლევი სინჯების რაოდენობა. წინა წლების სასმელი წყლის სინჯების ლაბორატორიული კვლევის შედეგებში მიკრობული დაბინძურების მაღალი მაჩვენებლისა და დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის სტატისტიკის გათვალისწინებით, შერჩეული იქნა 100 000-ზე მეტ მოსახლეზე მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლის საკონტროლო სინჯების რაოდენობა, რაც ტექნიკური რეგლამენტის შესაბამისად შეადგენს 365 სინჯს.

3.2. არ იძებნება მონაცემები წარმოებული დაფასოებული სასმელი წყლის რაოდენობის შესახებ;

3.3. სასმელი წყლის ასაღები ნიმუშების/სინჯების რაოდენობა გამოისახება შემდეგი ფორმულით: $N = K \times A$

სადაც, N არის ასაღები სინჯების რაოდენობა;

K – მაჩვენებლის კოეფიციენტი;

A – 100 000-ზე მეტ მოსახლეზე მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლის საკონტროლო სინჯების რაოდენობა.

3.4. 2020 წელს სასმელი წყლის ასაღები სინჯების რაოდენობამ შეადგინა: $N = K \times A = 1,15 \times 365 = 419,75 = 420$ სინჯი.

- გარდა ამისა აღებული იქნება დაფასოებული სასმელი წყლის 30 ნიმუში.

- სულ 2020 წელს აღებული იქნება სასმელი წყლის (მ.შ დაფასოებული) 450 ნიმუში/სინჯი.

IV. სურსათში (მ.შ ჩვილ ბავშვთა და ადრეული ასაკის ბავშვთა კვებისთვის განკუთვნილი სურსათი) ტყვიის და სურსათში საღებავების შემცველობის ლაბორატორიული კვლევა

1. სურსათში (მ.შ ჩვილ ბავშვთა და ადრეული ასაკის ბავშვთა კვებისთვის განკუთვნილი სურსათი) ტყვიისა და სურსათში საღებავების შემცველობის ლაბორატორიული კვლევისათვის ასაღები ნიმუშების რაოდენობების დასადგენად განსაზღვრული იქნა შემდეგი კრიტერიუმები:

ა) სურსათში (მ.შ ჩვილ ბავშვთა და ადრეული ასაკის ბავშვთა კვებისთვის განკუთვნილი სურსათი) ტყვიისა და სურსათში საღებავების კლასიფიკაცია (საფრთხის გამოვლენის ალბათობა მისი სიმძიმის გათვალისწინებით);

ბ) წინა წლის ლაბორატორიული კვლევის შედეგების შეფასება;

გ) მოსახლეობაში ტყვიითა და საღებავებით დაბინძურებული სურსათის მიღებით გამოწვეული დაავადებების შემთხვევები.

2. თითოეული კრიტერიუმი შეფასდა შესაბამისი ქულით, რომელთა დაჯამებით მიღებული იქნა ტყვიისა და საღებავების კოეფიციენტი:

2.1 კრიტერიუმი 1 - ტყვისა და საღებავების კლასიფიკაცია (საფრთხის გამოვლენის აღზატობა მისი სიმძიმის გათვალისწინებით)

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- ტყვია: 0,5 ქულა;
- საღებავები: 0,05 ქულა.

2.2. კრიტერიუმი 2 - წინა წლის ლაბორატორიული კვლევის შედეგები

სააგენტოს 2019 წლის მონაცემებით:

- ტყვის შემცველობაზე კვლევის მიზნით აღებული იქნა სურსათის (მშ ჩვილი და ადრეული ასაკის ბავშვთა კვებისთვის განკუთვნილი სურსათი) 338 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 1 ნიმუშში, დარღვევამ შეადგინა 0,2%;

- სურსათში საღებავების კვლევის მიზნით აღებული იქნა 10 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 9 ნიმუშში, დარღვევამ შეადგინა 90%;

კრიტერიუმის შეფასებისას პირობითად განსაზღვრული იქნა, რომ:

- დარღვევების 0-დან 3%-ის ჩათვლით მიჩნეული იქნა დაბალ რისკად;
- დარღვევების 3-ზე მეტი 10%-ის ჩათვლით მიჩნეული იქნა საშუალო რისკად;
- მაღალ რისკად მიჩნეული იქნა 10%-ზე მეტი დარღვევები.

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- სურსათში (მშ ჩვილი და ადრეული ასაკის ბავშვთა კვებისთვის განკუთვნილი სურსათი) ტყვის შემცველობის კვლევა: 0,05 ქულა;

- სურსათში საღებავების შემცველობის კვლევა: 0,5 ქულა;

2.3 კრიტერიუმი 3 - მოსახლეობაში კვებითი მოშხამვების, სურსათით განპირობებული ნაწლავთა ინფექციების, ეპიდემიების, სხვა სურსათისმიერი დაავადებების შემთხვევები.

2.3.1 გამოყენებული იქნა დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის 2018-2019 წლებში განხორციელებული ბავშვთა სისხლში ტყვის შემცველობის ლაბორატორიული კვლევის მონაცემები.

2.3.2. ტყვის მაღალი შემცველობა (ნორმატივებთან გადაჭარბება - სისხლში ტყვია ≥ 5 მკგ/დლ) დაფიქსირდა 646 შემთხვევაში;

2.3.3. საღებავებით სურსათისმიერი დაავადებების შემთხვევების შესახებ მონაცემები არ არსებობს.

კრიტერიუმის შეფასებისას პირობითად განსაზღვრული იქნა, რომ:

- შემთხვევების რაოდენობა 0-დან 150-ის ჩათვლით მიჩნეული იქნა დაბალ რისკად;
- შემთხვევების რაოდენობა 151-დან 300-ის ჩათვლით მიჩნეული იქნა საშუალო რისკად;
- მაღალ რისკად მიჩნეული იქნა 300-ზე მეტი შემთხვევა.

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- ტყვია: 0,5 ქულა;
- საღებავები: 0,05 ქულა.

2.4. ტყვისა და საღებავების კოეფიციენტის დადგენა

შეკრებილი იქნა კრიტერიუმების შეფასებისას მინიჭებული ქულები:

მაჩვენებელი	კრიტერიუმი 1	კრიტერიუმი 2	კრიტერიუმი 3	ტყვისა და საღებავების კოეფიციენტი
სურსათში (მ.შ ჩვილ ბავშვთა და ადრეული ასაკის ბავშვთა კვებისთვის განკუთვნილი სურსათი) ტყვის შემცველობის განსაზღვრა	0,15	0,05	0,5	0,7
სურსათში საღებავების შემცველობის განსაზღვრა	0,05	0,5	0,05	0,60

3. ტყვისა და საღებავების მაჩვენებლების ლაბორატორიული კვლევისათვის სურსათის ასაღები ნიმუშების რაოდენობის დადგენა:

3.1. სურსათში (მ.შ ჩვილი და ადრეული ასაკის ბავშვთა კვებისთვის განკუთვნილი სურსათი) ტყვის შემცველობაზე ასაღები ნიმუშების რაოდენობის განსაზღვრისათვის მნიშვნელოვანია 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის რაოდენობა 1 წლის განმავლობაში:

- „საქსტატის“ მონაცემებით 2018 წელს 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული იქნა საშუალოდ 557 კგ. სურსათი (გარდა ჩვილი და ადრეული ასაკის ბავშვთა კვებისთვის განკუთვნილი სურსათისა);

- შემოსავლების სამსახურის მიერ მოწოდებული ინფორმაციის მიხედვით საქართველოში 2018 წელს იმპორტირებული იქნა 1657 ტონა ჩვილი და ადრეული ასაკის ბავშვთა კვებისთვის განკუთვნილი სურსათი:

- „საქსტატის“ 2018 წლის მონაცემებით საქართველოში ცხოვრობს 226 800 ჩვილი და ადრეული ასაკის ბავშვი;

- 1 ბავშვის მიერ მოხმარებული სურსათის (ჩვილი და ადრეული ასაკის ბავშვისთვის განკუთვნილი სურსათი) რაოდენობა 1 წლის განმავლობაში შეადგენს 6 კგ-ს.

- სულ სურსათის რაოდენობა შეადგენს $557+6=563$ კგ.

3.2. სურსათში საღებავების შემცველობაზე ასაღები ნიმუშების რაოდენობის განსაზღვრისათვის მნიშვნელოვანია 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის რაოდენობა 1 წლის განმავლობაში.

- „საქსტატის“ მონაცემებით 2018 წელს 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული იქნა საშუალოდ 56 კგ სურსათი (ბოსტნეული) რაშიც ნორმირდება საღებავები.

3.3. წლის განმავლობაში სურსათის ასაღები ნიმუშების რაოდენობა გამოისახება შემდეგი ფორმულით: $N = K \times A$

სადაც, N არის ასაღები სურსათის ნიმუშების რაოდენობა;

K – ტყვისა და საღებავების კოეფიციენტი;

A – 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის რაოდენობა 1 წლის განმავლობაში.

3.4. 2020 წელს სურსათის ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა:

3.4.1. სურსათში (მ.შ ჩვილ ბავშვთა და ადრეული ასაკის ბავშვთა კვებისთვის განკუთვნილი სურსათი) ტყვიის შემცველობის განსაზღვრა: $N = K \times A = 0.7 \times 563 = 394.1$ ნიმუში.

- ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა: 394 ერთეული.

3.4.2. სურსათში საღებავების შემცველობის განსაზღვრა: $N = K \times A = 0.60 \times 56 = 33,6$ ნიმუში.

- ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა: 34 ერთეული.

V. სხვა ლაბორატორიული კვლევისათვის სურსათის ასაღები ნიმუშების რაოდენობების განსაზღვრა

1. სურსათის ლაბორატორიული კვლევისათვის მიკრობიოლოგიური და ქიმიური მაჩვენებლების გარდა, ახალი ტექნიკური რეგლამენტებით განსაზღვრული მაჩვენებლების კონტროლის, RASFF-ის შეტყობინებების, მომხმარებელთა და ქვეყნის ინტერესების გათვალისწინებისა და დაცვის (მ.შ. ფალსიფიკაცია) მიზნით, განსაზღვრული იქნა 6 პროგრამა:

- რძესა და რძის ნაწარმში ცხიმის სისუფთავის განსაზღვრა;
- რძის ნაწარმში რძის ფხვნილის შემცველობის განსაზღვრა;
- ალკოჰოლიან სასმელებში ფიზიკური და ქიმიური მაჩვენებლების განსაზღვრა;
- სურსათში გმო-ს შემცველობის განსაზღვრა;
- ხორცისა და ხორცის პროდუქტების სახეობრივი კვლევა;
- გაყინული ფრინველის ხორცში წყლის შემცველობის განსაზღვრა.

1.1. რძესა და რძის ნაწარმში ცხიმის სისუფთავის განსაზღვრა - მონიტორინგის შედეგების ანალიზით:

- 2018 წელს აღებული იქნა რძისა და რძის ნაწარმის 40 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 14 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 35%;

- 2019 წელს აღებული იქნა რძისა და რძის ნაწარმის 60 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 5 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 8,3 %;

- ამდენად, დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა 2018 წელთან შედარებით 2019 წელს იკლო.

1.2. რძის ნაწარმში რძის ფხვნილის აღმოჩენა - მონიტორინგის შედეგების ანალიზით:

- 2018 წელს აღებული იქნა რძის ნაწარმის 168 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 3 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 1,79%;

- 2019 წელს აღებული იქნა რძის ნაწარმის 42 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 1 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 2,3%;

- ამდენად, ბოლო ორი წლის მონაცემებით დარღვევის პროცენტული მაჩვენებელი დაახლოებით იგივეა.

1.3. ალკოჰოლიან სასმელებში ფიზიკური და ქიმიური მაჩვენებლების განსაზღვრა - მონიტორინგის შედეგების ანალიზით:

- 2018 წელს აღებული იქნა ალკოჰოლიანი სასმელების 108 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 3 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 2,78%.

- 2019 წელს აღებული იქნა ალკოჰოლიანი სასმელების 109 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 14 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 12.8%

- ამდენად, 2018 წელთან შედარებით 2019 წელს დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა მოიმატა.

1.4. სურსათში გმო-ს შემცველობის განსაზღვრა - მონიტორინგის შედეგების ანალიზით:

- 2018 წელს აღებული იქნა სურსათის 30 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 1 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 1 %;

- 2019 წელს აღებული იქნა სურსათის 30 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 3 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 10%;

- ამდენად, 2018 წელთან შედარებით 2019 წელს დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა მოიმატა.

1.5. ხორცისა და ხორცის პროდუქტების სახეობრივი კვლევა - მონიტორინგის შედეგების ანალიზით:

- 2018 წელს დარღვევამ შეადგინა 24,29 %.

- 2019 წელს დარღვევამ შეადგინა 8 %.

- ამდენად, 2018 წელთან შედარებით 2019 წელს აღინიშნება დარღვევის პროცენტული მაჩვენებლის კლება.

- 1.6. გაყინული ფრინველის ხორცში წყლის შემცველობის განსაზღვრა 2020 წელს განხორციელდება პირველად, საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 18 ივლისის №340 დადგენილების შესაბამისად.

2. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 2020 წელს სურსათის ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა:

- რძესა და რძის ნაწარმში ცხიმის სისუფთავის განსაზღვრა: 60 ნიმუში;

- რძის ნაწარმში რძის ფხვნილის შემცველობის განსაზღვრა: 42 ნიმუში;

- ალკოჰოლიან სასმელებში ფიზიკური და ქიმიური მაჩვენებლების განსაზღვრა: 150 ნიმუში;

- სურსათში გმო-ს შემცველობის განსაზღვრა: 50 ნიმუში;

- ხორცისა და ხორცის პროდუქტების სახეობრივი კვლევა: 140 ნიმუში;

- გაყინული ფრინველის ხორცში წყლის შემცველობის განსაზღვრა: 150 ნიმუში.

VI. ცხოველური წარმოშობის სურსათში (თაფლისა და თევზის გარდა) ვეტერინარული პრეპარატებისა და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენი ნივთიერებების კვლევა

1. წარმოებული სურსათის შესახებ ინფორმაცია აღებულ იქნა საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურისა და სურსათის ეროვნულ სააგენტოში არსებული მონაცემებიდან.

1.1. მსხვილფეხა საქონელი: მსხვილფეხა საქონლის მინიმალური რაოდენობა, რომელიც ყოველწლიურად უნდა გაკონტროლდეს ყველა სახეობის ნარჩენებსა და ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე), უნდა შეადგენდეს წინა წელს დაკლული ცხოველების საერთო რაოდენობის არანაკლებ 0,4%-ს და დაყოფილი უნდა იქნეს შემდეგნაირად:

ა) ჯგუფი „ა“ – 0,25%, რომელიც დაყოფილი უნდა იქნეს შემდეგნაირად:

ა.ა) ნიმუშების ნახევარი აღებული უნდა იქნეს ცოცხალი ცხოველებისგან, მათი შენახვის ადგილზე. გამონაკლისის სახით, დასაშვებია 25% ნიმუშებისა, „ა“ ჯგუფის (5) ნივთიერების (სუბსტანციის) გამოკვლევისათვის, განხორციელდეს ცხოველის საკვებში, წყალსა და სხვა მასალებში;

ა.ბ) ნიმუშების ნახევარი აღებული უნდა იქნეს სასაკლაოზე;

ა.გ) „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების (სუბსტანციების) თითოეული ქვეჯგუფისათვის, ყოველწლიურად კონტროლი უნდა განხორციელდეს ამ ჯგუფისათვის განსაზღვრული ნიმუშების საერთო რაოდენობის არანაკლებ 5%-ში;

ბ) ჯგუფი „ბ“ – 0,15 %, რომელთაგან:

ბ.ა) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 30% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (1) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.ბ) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 30% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (2) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.გ) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 10% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (3) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.დ) დანარჩენი 30 % – უნდა გაკონტროლდეს ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის შესაბამისად.

1.1.1. სააგენტოში არსებული 2019 წლის 10 თვის მონაცემებით დაკლული იქნა 147 418 სული მსხვილფეხა საქონელი (1 მსხვილფეხა საქონელი × 180 კგ, დაახლოებით 26,54 ათასი ტონა), აღნიშნული მონაცემის გათვალისწინებით 2020 წელს სავარაუდოდ დაიკვლება 176 902 სული მსხვილფეხა საქონელი (31,8 ათასი ტონა ხორცი).

1.1.2. 2020 წელს ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 708 ერთეული (ცოცხალი ცხოველი და ხორცი), აქედან უნდა განხორციელდეს:

- „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების კონტროლი - 442 ნიმუში, მ.შ. 221 ნიმუში - სურსათი (ხორცი);

- „ბ“ ჯგუფის ნივთიერებების კონტროლი - 265 სურსათის ნიმუში, მ.შ. "ბ" (1) ჯგუფზე - 79 ნიმუში, "ბ" (2) ჯგუფზე - 79 ნიმუში, "ბ" (3) ჯგუფზე - 27 ნიმუში და დანარჩენი 80 ნიმუში უნდა გაკონტროლდეს ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის შესაბამისად.

1.1.3. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 2020 წელს მსხვილფეხა საქონლის ხორციდან ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 486 ერთეული.

1.2. ღორი - ღორების მინიმალური რაოდენობა, რომელიც ყოველწლიურად უნდა გაკონტროლდეს ყველა სახეობის ნარჩენებსა და ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე), უნდა შეადგენდეს წინა წელს დაკლული ღორების საერთო რაოდენობის არანაკლებ 0,05 %-ს და დაყოფილი უნდა იქნეს შემდეგნაირად:

ა) ჯგუფი „ა“ – 0,02 %;

ა.ა) იმ შემთხვევაში, თუ ნიმუშების აღება ხდება სასაკლაოზე, აუცილებელია დამატებით, ფერმის დონეზე, ანალიზი ჩატარდეს:

ა.ა.ა) ცხოველისთვის განკუთვნილ სასმელ წყალს;

ა.ა.ბ) ცხოველის საკვებს;

ა.ა.გ) ექსკრემენტებს.

„ა“ ჯგუფის ნივთიერებების (სუბსტანციების) თითოეული ქვეჯგუფისათვის ყოველწლიურად კონტროლი უნდა განხორციელდეს ამ ჯგუფისათვის განსაზღვრული ნიმუშების საერთო რაოდენობის არანაკლებ 5%-ში და ნაშთი განაწილდეს საჭიროების შესაბამისად.

ბ) ჯგუფი „ბ“ – 0,03%, რომელთაგან ნიმუშები უნდა განაწილდეს შემდეგნაირად:

ბ.ა.) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 30% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (1) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.ბ.) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 30% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (2) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.გ.) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 10% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (3) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.დ.) დანარჩენი 30 % – უნდა გაკონტროლდეს ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის შესაბამისად.

1.2.1. სააგენტოში არსებული 2019 წლის 10 თვის მონაცემებით დაკლული იქნა 130 275 ღორი (1 სული ღორი × 90 კგ, დაახლოებით 11,7 ათასი ტონა). აღნიშნული მონაცემით 2019 წლის ბოლომდე სავარაუდოდ დაიკვლება 156 329 სული ღორი.

1.2.2. 2020 წელს ღორიდან ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 78 ერთეული (ცოცხალი და ხორცი). აქედან, უნდა განხორციელდეს:

- „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების კონტროლი - 31 ნიმუში, მ.შ. 21 ნიმუში - სურსათი (ხორცი);
- „ბ“ ჯგუფის ნივთიერებების კონტროლი - 46 სურსათის ნიმუში, მ.შ. "ბ" (1) ჯგუფზე - 14 ნიმუში, "ბ" (2) ჯგუფზე - 14 ნიმუში, "ბ" (3) ჯგუფზე - 4 ნიმუში და დანარჩენი 14 ნიმუში - უნდა გაკონტროლდეს ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის შესაბამისად.

1.2.3. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 2020 წელს ღორის ხორციდან ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 67 ერთეული.

1.3. ცხვარი და თხა - ცხვრებისა და თხების მინიმალური რაოდენობა, რომელიც ყოველწლიურად უნდა გაკონტროლდეს ყველა სახეობის ნარჩენებსა და ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე), უნდა შეადგენდეს წინა წელს 3 თვეზე მეტი ასაკის დაკლული ცხვრებისა და თხების საერთო რაოდენობის არანაკლებ 0,05 %-ს და დაყოფილი უნდა იქნეს შემდეგნაირად:

ა) ჯგუფი „ა“ - 0,01 %, რომელთაგან:

ა.ა) „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების (სუბსტანციების) თითოეული ქვეჯგუფისათვის, ყოველწლიურად კონტროლი უნდა განხორციელდეს ამ ჯგუფისათვის განსაზღვრული ნიმუშების საერთო რაოდენობის არანაკლებ 5%-ში;

ა.ბ) ნაშთი უნდა განაწილდეს საჭიროების შესაბამისად;

ბ) ჯგუფი „ბ“ - 0,04 %, რომელთაგან ნიმუშები უნდა განაწილდეს შემდეგნაირად:

ბ.ა.) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 30% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (1) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.ბ.) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 30% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (2) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.გ.) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 10% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (3) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.დ.) დანარჩენი 30 % – უნდა გაკონტროლდეს ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის შესაბამისად.

1.3.1. სააგენტოში არსებული 2019 წლის 10 თვის მონაცემებით დაკლული იქნა 187 676 სული ცხვარი (1 ცხვარი × 15 კგ, დაახლოებით 2,8 ათასი ტონა). აღნიშნული მონაცემით, 2019 წლის ბოლომდე სავარაუდოდ დაიკვლება 225 220 სული ცხვარი.

1.3.2. 2020 წელს წვრილფეხა რქოსანი პირუტყვიდან ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 112 ერთეული (ცოცხალი და ხორცი). აქედან, უნდა განხორციელდეს:

- „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების კონტროლი - 23 ნიმუში, მ.შ. 10 ნიმუში - სურსათი (ხორცი);
- „ბ“ ჯგუფის ნივთიერებების კონტროლი - 90 სურსათის ნიმუში, მ.შ. "ბ" (1) ჯგუფზე - 27 ნიმუში, "ბ" (2) ჯგუფზე - 27 ნიმუში და "ბ" (3) ჯგუფზე - 9 ნიმუში, დანარჩენი 27 ნიმუში - უნდა გაკონტროლდეს ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის შესაბამისად.

1.3.3. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 2020 წელს ცხვრისა და თხის ხორციდან ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 100 ერთეული.

1.4. ფრინველი - თითოეული კატეგორიის ფრინველისათვის (ბროილერი, ამორტიზებული კვერცხმდებელი ქათამი, ინდაური და სხვ.) ყოველწლიურად ასაღები ნიმუშების რაოდენობა უნდა შეადგენდეს წლიური პროდუქციის (დაკლული წონა) ყოველ 200 ტონაზე, სულ მცირე, ერთ ნიმუშს და თუ გამოსაკვლევადი ფრინველის ცალკეული კატეგორიის წლიური პროდუქცია (დაკლული წონა) აღემატება 5 000 ტონას – სულ მცირე 100 ნიმუშს ნივთიერების (სუბსტანციის) თითოეულ ჯგუფზე. ჯგუფების დაყოფა უნდა მოხდეს შემდეგი სახით:

ა) ჯგუფი „ა“ – ნიმუშების საერთო რაოდენობის 50%;

ა.ა) ფერმის დონეზე აღებული ნიმუშების რაოდენობა უნდა შეადგენდეს ნიმუშების საერთო რაოდენობის 1/5-ს;

ა.ბ) „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების (სუბსტანციების) თითოეული ქვეჯგუფისათვის ყოველწლიურად შემოწმებული და გამოკვლეული უნდა იქნეს „ა“ ჯგუფის ნივთიერებებისათვის (სუბსტანციებისათვის) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის არა უმცირეს 5%-ისა;

ა.გ) ნაშთი უნდა განაწილდეს საჭიროების შესაბამისად;

ბ) ჯგუფი „ბ“ – ნიმუშების საერთო რაოდენობის 50%, რომელთაგან:

ბ.ა) ნიმუშების 30% გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფი „ბ“ (1) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.ბ) ნიმუშების 30% გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფი „ბ“ (2) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.გ) ნიმუშების 10% გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფი „ბ“ (3) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.დ) ნაშთი უნდა განაწილდეს საჭიროების შესაბამისად.

1.4.1. სააგენტოში არსებული 2019 წლის 10 თვის მონაცემებით დაკლული ფრინველის რაოდენობამ შეადგინა 7 075 919 ფრთა (1 ფრთა ფრინველი X 1,2 კგ - საშუალო ფრინველის წონა). 2019 წლის განმავლობაში სავარაუდოდ დაკლული იქნება 8 491 110 ფრთა ფრინველი. აღნიშნული მონაცემი იძლევა შესაძლებლობას, რომ დათვლილი იქნას წლის განმავლობაში დაკლული ფრინველის ხორცის რაოდენობა, რაც სავარაუდოდ შეადგენს 10 189 ტონა ფრინველის ხორცს.

1.4.2. 2020 წელს ფრინველის ხორციდან ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 200 ერთეული (ცოცხალი და ხორცი). აქედან, უნდა განხორციელდეს:

- „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების კონტროლი - 100 ნიმუში, მ.შ. 80 ნიმუში - სურსათი (ფრინველის ხორცი);

- „ბ“ ჯგუფის ნივთიერებების კონტროლი - 100 სურსათის ნიმუში, მ.შ. "ბ" (1) ჯგუფზე - 30 ნიმუში, "ბ" (2) ჯგუფზე - 30 ნიმუში და "ბ" (3) ჯგუფზე - 10 ნიმუში, დანარჩენი 30 ნიმუში – უნდა გაკონტროლდეს ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის შესაბამისად.

1.4.3. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 2020 წელს ფრინველიდან ასაღები სურსათის ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 180 ერთეული.

1.5. ბოცვერი - ყოველწლიურად დაკლული ბოცვრებიდან ასაღები ნიმუშების რაოდენობა უნდა შეადგენდეს 10 ნიმუშს წლიური წარმოების (დაკლული წონა) 300 ტონაზე წარმოების

პირველ 3000 ტონაზე, ხოლო ყოველ მომდევნო 300 ტონაზე დამატებით 1 ნიმუშს. აღებული ნიმუშების დაყოფა ხდება შემდეგნაირად:

ა) ჯგუფი „ა“ – ნიმუშების საერთო რაოდენობის 30%, მათგან:

ა.ა) ნიმუშების 70% გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფ „ა“ (6) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ა.ბ) ნიმუშების 30% გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფ „ა“ სხვა ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ) ჯგუფი „ბ“ – ნიმუშების საერთო რაოდენობის 70%, მათგან:

ბ.ა) ნიმუშების 30% გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფ „ბ“ (1) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.ბ) ნიმუშების 30% გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფ „ბ“ (2) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.გ) ნიმუშების 10% გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფ „ბ“ (3) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.დ) ნაშთი უნდა განაწილდეს საჭიროების შესაბამისად.

1.5.1. სააგენტოში არსებული 2019 წლის 10 თვის მონაცემებით, დაკლული იქნა - 24 984 სული ბოცვერი (1 სული ბოცვერი X 1,2 კგ - საშუალო ბოცვერის წონა/1000). აღნიშნული მონაცემი იძლევა შესაძლებლობას, რომ დათვლილი იქნას წლის განმავლობაში დაკლული ბოცვერების რაოდენობა, რაც სავარაუდოდ შეადგენს 29 984 სული ბოცვერს, 35 980 კგ.

1.5.2. 2020 წელს ბოცვერის ხორციდან ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 10 ერთეული. აქედან, უნდა განხორციელდეს:

- „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების კონტროლი - 3 ნიმუში (ბოცვერის ხორცი);

- „ბ“ ჯგუფის ნივთიერებების კონტროლი - 7 სურსათის ნიმუში, მ.შ. "ბ" (1) ჯგუფზე - 2 ნიმუში, "ბ" (2) ჯგუფზე - 2 ნიმუში და "ბ" (3) ჯგუფზე - 1 ნიმუში, დანარჩენი 2 ნიმუში – უნდა გაკონტროლდეს ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის შესაბამისად.

1.5.3. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 2020 წელს ბოცვერიდან ასაღები სურსათის ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 10 ერთეული.

1.6. რძე - ყოველწლიურად ასაღები ნიმუშების რაოდენობა შეადგენს ერთ ნიმუშს ყოველ 15 000 ტონა წლიურად წარმოებულ რძეზე, არანაკლებ 300 ნიმუშისა, რომელიც დაყოფილი უნდა იქნეს შემდეგი სახით:

ა) ნიმუშების საერთო რაოდენობის 70%-ს ლაბორატორიული გამოკვლევები უნდა ჩაუტარდეს ვეტერინარული პრეპარატების ნარჩენებზე. თითოეული ნიმუში გამოკვლეული უნდა იქნეს სულ მცირე, ოთხ სხვადასხვა ნივთიერებაზე (სუბსტანციაზე) – „ა“ ჯგუფიდან მე-6 პუნქტით განსაზღვრულ, (6), „ბ“ ჯგუფიდან პირველი პუნქტით განსაზღვრულ, (1), „ბ“ ჯგუფიდან (2.ა) და „ბ“ ჯგუფიდან (2.ე);

ბ) ნიმუშების 15%-ს ლაბორატორიული გამოკვლევები უნდა ჩაუტარდეს ჯგუფი „ბ“ (3) ნივთიერებების (სუბსტანციების) ნარჩენებზე;

გ) ნაშთი 15% უნდა განაწილდეს საჭიროების შესაბამისად.

1.6.1. საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემებით: 2018 წელს წარმოებული იქნა 555 300 ტონა რძე, ხოლო წინასწარი მონაცემებით 2019 წლის სამი კვარტლის განმავლობაში ქვეყანაში წარმოებულია 455 200 ტონა რძე.

1.6.2. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 2020 წელს რძის ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 300 ერთეული.

1.7. ფრინველის კვერცხი - ყოველწლიურად კვერცხის ასაღები ნიმუშების რაოდენობა ყოველ 1000 ტონა მოხმარებისთვის განკუთვნილ წარმოებულ კვერცხზე შეადგენს 1 ნიმუშს, მაგრამ არანაკლებ 200 ნიმუშისა. აღებული ნიმუშების დაყოფა ხდება შემდეგნაირად:

- ნიმუშების არანაკლებ 30%-ისა აღებულ უნდა იქნეს იმ შესაფუთი საწარმოდან, რომელიც ბაზარზე ადამიანის მოხმარებისათვის ყველაზე მეტი რაოდენობით კვერცხს განათავსებს. მათგან:

ა) ნიმუშების 70% ლაბორატორიულად გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფი „ა“ (6), ჯგუფი „ბ“ (1) და ჯგუფი „ბ“ (2. ბ), სულ მცირე, ერთ ნივთიერებაზე (სუბსტანციაზე) მაინც;

ბ) ნიმუშების 30% ლაბორატორიულად გამოკვლეული უნდა იქნეს არსებული მდგომარეობის შესაბამისად.

1.7.1. საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ოფიციალურ ვებგვერდზე მოცემულია ქვეყანაში წარმოებული ქათმის კვერცხის რაოდენობა 2018 წლის მდგომარეობით და იგი შეადგენს 634,8 მილიონ ცალს ($634\,800\,000 \times 40 \text{ გრ} = 25\,392$ ტონა, 1 კვერცხის საშუალო წონად აღებული იქნა 40 გრამი).

1.7.2. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 2020 წელს ფრინველის კვერცხის ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 200 ერთეული.

2. 2020 წელს ცხოველური წარმოშობის სურსათში (თაფლისა და თევზის გარდა) ვეტერინარული პრეპარატებისა და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენი ნივთიერებების კვლევის მიზნით ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა **1 343 ერთეული**.

VII. თაფლში ვეტერინარული პრეპარატებისა და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენი ნივთიერებების კვლევა

1. **თაფლი** - ყოველწლიურად თაფლისთვის ასაღები ნიმუშების რაოდენობა, წლიური წარმოების პირველ 3000 ტონაზე, ყოველ 300 ტონისათვის შეადგენს 10 ნიმუშს. ყოველ მომდევნო 300 ტონაზე დამატებით 1 ნიმუშს. აღებული ნიმუშების დაყოფა ხდება შემდეგნაირად:

ა) ჯგუფი „ბ“ (1) და ჯგუფი „ბ“ (2.გ)-ისთვის ნიმუშების საერთო რაოდენობის 50%;

ბ) ჯგუფი „ბ“ (3.ა), ჯგუფი „ბ“ (3.ბ) და ჯგუფი „ბ“ (3.გ)-ისთვის ნიმუშების საერთო რაოდენობის 40%;

გ) ნაშთი 10% უნდა განაწილდეს საჭიროების შესაბამისად. მათ შორის, მიკოტოქსინების შემცველობაზე გამოკვლევების ჩატარება.

1.1. საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემებით: 2018 წელს მიღებული იქნა 2 500 ტონა თაფლი. სააგენტოსათვის 2019 წლის მონაცემები თაფლის წარმოების რაოდენობაზე არ არის ხელმისაწვდომი, შესაბამისად, სააგენტოს მიერ გამოყენებული იქნა 2018 წლის საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის რაოდენობრივი მონაცემები.

1.2. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 2020 წელს თაფლის ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 100 ერთეული.

VIII. თევზში ვეტერინარული პრეპარატებისა და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენი ნივთიერებების კვლევა

1. **თევზი** - ფერმაში წარმოებული თევზისათვის ყოველწლიურად ასაღები ნიმუშების რაოდენობა, ყოველი 100 ტონა წლის განმავლობაში წარმოებული პროდუქტიდან, შეადგენს არანაკლებ 1 ნიმუშს. გამოსავლენი ნივთიერებები (სუბსტანციები) და საანალიზო ნიმუშები უნდა დაჯგუფდეს ამ ნივთიერებათა (სუბსტანციათა) სავარაუდო გამოყენების მიხედვით. ჯგუფები დაყოფილი უნდა იქნეს შემდეგი სახით:

ა) ჯგუფი „ა“ – ნიმუშების საერთო რაოდენობის 1/3;

ა.ა) ნიმუშების აღება უნდა მოხდეს ფერმის დონეზე თევზის წარმოების/მოშენების ყველა სტადიაზე, მათ შორის, იმ თევზის ჩათვლით, რომელიც მზად არის მოხმარებისათვის ბაზარზე განსათავსებლად;

ა.ბ) ზღვის ფერმებში, ნიმუშის აღების სირთულის გამო თევზის ნაცვლად შესაძლებელია განხორციელდეს ცხოველის საკვების ნიმუშის აღება;

ბ) ჯგუფი „ბ“ – ნიმუშების საერთო რაოდენობის 2/3, რომლის დროსაც ნიმუშის აღება უნდა განხორციელდეს:

ბ.ა) უპირატესად ფერმაში, თევზისგან, რომელიც მზად არის მოხმარებისათვის ბაზარზე განსათავსებლად;

ბ.ბ) ნედლი თევზისგან, გადამამუშავებელ საწარმოში ან საბითუმო ბაზრიდან, იმ პირობით, რომ დადებითი პასუხის შემთხვევაში შესაძლებელი იქნება განხორციელდეს მიკვლევადობა ფერმამდე. ყველა შემთხვევაში, ფერმის დონეზე ნიმუში აიღება რეგისტრირებული საწარმოების საერთო რაოდენობის არა უმცირეს 10%-დან.

1.1. საქართველოს სტატისტიკის ეროვნულ სამსახურის ოფიციალურ ვებგვერდზე მოცემულია ქვეყანის მასშტაბით წყალსატევებში წარმოებული თევზის რაოდენობა 2019 წლის მდგომარეობით და შეადგენს 2 381 ტონა თევზს (ოჯახების მიხედვით).

1.2. 2020 წელს თევზიდან ასაღები ნიმუშების მინიმალურმა რაოდენობამ შეადგინა 20 ერთეული. ევროკავშირის ქვეყნებში თევზის საექსპორტო პოტენციალის გათვალისწინებით, სააგენტოს მიერ აღებული იქნება 30 ერთეული, საიდანაც განხორციელდება:

- „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების კონტროლი - 25 ნიმუში, ფერმის დონეზე;

- „ბ“ ჯგუფის ნივთიერებების კონტროლი - 30 სურსათის ნიმუში.

1.3. **ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 2020 წელს თევზის ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 30 ერთეული.**

IX. გაუთვალისწინებელი ლაბორატორიული კვლევები

1. სურსათის ნიმუშების რაოდენობის განსაზღვრისათვის მნიშვნელოვანია დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრიდან მოწოდებული სურსათის დაკავშირებული სურსათისმიერი დაავადებების შესახებ შეტყობინებები, რომელიც შესაძლოა უკავშირდებოდეს როგორც პათოგენური, ასევე, პირობით პათოგენური, სანიტარიული მაჩვენებლების და გაფუჭების მიკროორგანიზმებით სურსათის დაბინძურებასთან დაკავშირებულ დარღვევებს. 2019 წლის განმავლობაში სსიპ – ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრიდან შემოსული იქნა ინფორმაცია სურსათისა და სასმელი წყლის მიღებასთან ასოცირებული დაავადებების 32 შემთხვევის შესახებ.

2. დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრიდან მოწოდებული სურსათისმიერი დაავადებების შესახებ შეტყობინებების გათვალისწინებით, სააგენტოს მიერ განხორციელდება სავარაუდოდ სურსათის 80 ნიმუშის ლაბორატორიული კვლევა, 4 ჯგუფის მიკროორგანიზმის (სანიტარიული-მაჩვენებლები, პირობით-პათოგენური

მიკროორგანიზმები, პათოგენური მიკროორგანიზმები, გაფუჭების მიკროორგანიზმები) კონტროლის მიზნით.

3. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სააგენტოს უფლებამოსილი პირების მიერ 2020 წელს ლაბორატორიულად გამოკვლეული იქნება სავარაუდოდ 4 732 სხვადასხვა დასახელების სურსათის ნიმუში/სინჯი (დანართი №1.4).

დანართი №1.4

ქვეპროგრამა „სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლი“ 2020წელი

ლაბორატორიული კვლევის დასახელება	ნიმუშების/ სინჯების სავარაუდო რაოდენობა
სურსათში სალმონელას კვლევა	820
სურსათში <i>Listeria monocytogenes</i> -ის კვლევა	200
სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი	25
ჰისტამინი	90
ნედლი რძის კვლევა ბრუცელოზზე	142
სურსათში სანიტარიული მაჩვენებლების, პირობით პათოგენებისა და პათოგენების კვლევა	80
არაცხოველური წარმოშობის სურსათში ბიოლოგიური და ქიმიური მაჩვენებლების განსაზღვრა	202
სურსათში პესტიციდების ნარჩენების განსაზღვრა	96
სურსათში ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრა	134
სასმელი წყალის (მათ შორის დაფასოებული) კვლევა	450
რძესა და რძის ნაწარმში ცხიმის სისუფთავის განსაზღვრა	60
რძის ნაწარმში რზის ფხვნილის შემცველობის განსაზღვრა	42
ალკოჰოლიან სასმელებში ფიზიკური და ქიმიური მაჩვენებლების განსაზღვრა	150
სურსათში გმო-ს შემცველობის განსაზღვრა	50
ხორცისა და ხორცის პროდუქტების სახეობრივი კვლევა	140
სურსათში საღებავების შემცველობის განსაზღვრა	34
სურსათში (მ.შ. ჩვილ ბავშვთა და ადრეული ასაკის ბავშვთა კვებისთვის განკუთვნილი სურსათი) ტყვიის შემცველობის განსაზღვრა	394

ცხოველური წარმოშობის სურსათში (თაფლისა და თევზის გარდა) ვეტერინარული პრეპარატებისა და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენი ნივთიერებების კვლევა	1343
თევზში ვეტერინარული პრეპარატებისა და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენი ნივთიერებების კვლევა	30
თაფლში ვეტერინარული პრეპარატებისა და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენი ნივთიერებების კვლევა (LMA)	100
გაყინული ფრინველის ხორცში წყლის შემცველობის განსაზღვრა (LMA)	150
ლაბორატორიული კვლევები სულ:	4 732